

Conclusies van de Raad van 26 november 2012 over cultuurbeheer

(2012/C 393/03)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

IN HET BESEF:

1. dat cultuur, met haar inherente aspecten van creativiteit en innovatie, als zodanig een waardevol goed is. Cultuur heeft een belangrijke publieke waarde en draagt bij tot de verwezenlijking van slimme, duurzame en inclusieve groei zoals bepaald in de Europa 2020-strategie en de bijbehorende vlaggenschipinitiatieven ⁽¹⁾;
2. van de in artikel 167 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie neergelegde doelstellingen van de Europese Unie op het gebied van cultuur;
3. dat cultuurbeleid horizontaal van aard is en dat daarom transversale samenwerking over sectoren en tussen de verschillende beheerniveaus vereist is;
4. dat de talrijke uitdagingen waaraan de culturele en creatieve sectoren blootstaan, moeten worden gekeerd. Dit omvat een door de digitale omwenteling en de globalisering veroorzaakte, snel veranderende omgeving met nieuwe kansen voor groei en banen, waarvoor maatregelen op verschillende beheerniveaus vereist zijn;
5. dat er een krachtige dynamiek plaatsvindt op de grenzen tussen culturele en creatieve sectoren en dat aanzienlijke voordelen voortkomen uit het scheppen van verbanden en partnerschappen over sectoren heen; daarom bestaat er behoefte aan holistische benaderingen van cultuurbeheer;
6. dat „cultuurbeheer” moet worden opgevat als een methode voor het voeren van een cultuurbeleid en tegelijkertijd als instrument om de integratie van cultuur in de agenda van het overheidsbeleid te verdiepen door cultuurbeleid met ander sectoraal beleid te coördineren;
7. dat een belangrijke rol is weggelegd voor de open coördinatiemethode bij de uitvoering van het werkplan voor cultuur ⁽²⁾ van de Raad, een van de cultuurbeheersinstrumenten op Europees niveau.

⁽¹⁾ In overeenstemming met de conclusies van de Raad van 19 mei 2011 over de bijdrage van cultuur aan de uitvoering van de Europa 2020-strategie (PB C 175 van 15.6.2011, blz. 1).

⁽²⁾ Conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over het Werkplan voor cultuur 2011-2014 (PB C 325 van 2.12.2010, blz. 1).

BEVEELT DE VOLGENDE TWEESPORENAANPAK VOOR CULTUURBEHEER AAN:

I. BEVORDERING VAN EEN EMPIRISCH ONDERBOUWDE BELEIDSVORMING

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE:

IS VAN MENING dat bevordering van empirisch onderbouwde beleidsvorming en een hechtere integratie van cultuur, economie, onderwijs, onderzoek en innovatie voor de lidstaten van het grootste belang zijn, met name in tijden van economische neergang, wanneer cultuurbeleid nog doeltreffender, efficiënter en duurzamer moet zijn;

IS INGENOMEN met de door de deskundigen geboekte resultaten inzake culturele statistieken, onder meer binnen het project ESS-netwerk cultuur ⁽³⁾, dat door Eurostat en een groep van vijf lidstaten gezamenlijk wordt uitgevoerd met het oog op een kader voor aanzienlijke verbetering van de statistische informatie over de bijdrage van cultuur via relatief kleine en doelmatige aanpassingen in de nationale statistische systemen;

VERZOEKT DE LIDSTATEN:

- steun te verlenen aan een *empirisch onderbouwde aanpak* voor het bepalen van cultuurbeleid op nationaal, regionaal en lokaal niveau, waarbij zo nodig gebruik wordt gemaakt van evaluatie- en effectenbeoordelingsinstrumenten waarin niet alleen kwantitatieve maar ook kwalitatieve indicatoren verdisconteerd zijn;
- *aspecten van cultuurbeleid* op andere beleidsterreinen te stimuleren;
- te ijveren voor *samenwerking en netwerkvorming* tussen culturele en onderwijsinstellingen, onderzoekscentra en culturele en creatieve bedrijven om de onderzoeksresultaten te verzamelen en te verwerken, en die onder beleidsmakers te verspreiden;
- *optimaal gebruik te maken van de bestaande structuren*, en ervoor te zorgen dat alle ministeries en de bevoegde overheidsinstanties bovengenoemde resultaten, indien passend en relevant, in acht nemen bij het opzetten van hun onderzoek en het formuleren van hun sectoraal beleid;

⁽³⁾ Slotverslag van ESSnet-Culture:
http://ec.europa.eu/culture/news/20121026-ess-net_en.htm

VERZOekt DE LIDSTATEN EN DE COMMISSIE, IN HET KADER VAN HUN RESPECTIEVE BEVOEGDHEDEN:

- te bevorderen dat *ervaringen worden uitgewisseld*, dat er beste praktijken op het gebied van cultuurbeleid worden verspreid, en dat de lidstaten de krachten bundelen op het gebied van *wetenschappelijk onderzoek* in samenhang met cultuur en cultuurbeheer;
- *contactpunten* aan te duiden voor het bundelen en coördineren van verkennende studies en onderzoek in de ministeries van cultuur of in andere met cultuurbeleid belaste overheidsinstanties en in de Commissie, en het vormen van *netwerken op Europees niveau* tussen deze actoren te *stimuleren*;
- zo spoedig mogelijk gebruik te maken van het *gemeenschappelijk statistisch kader* en van de *methodologie* daarvoor, die door het ESS-netwerk cultuur zijn ontwikkeld met het oog op het genereren van betrouwbare, vergelijkbare en actuele informatie over de sociale en economische invloed van cultuur en de creatieve sector, en te blijven werken aan toekomstige prioriteiten op basis van aanbevelingen van het ESS-netwerk cultuur ⁽¹⁾;
- te bevorderen dat Eurostat, in samenwerking met de nationale instituten voor de statistiek ⁽²⁾ en de ministeries van Cultuur of andere overheidsinstanties die verantwoordelijk zijn voor *cultuurstatistieken, vergelijkbare statistieken blijft ontwikkelen*;
- de *uitwisseling van ervaringen* te stimuleren en, met de deelname van Eurostat, werk beginnen te maken van *satellietrekeningen* ⁽³⁾ inzake cultuur ten behoeve van de beoordeling van de bijdrage van cultuur aan de economie, met bijzondere aandacht voor werkgelegenheid in de culturele sector;

II. SYNERGIEËN TE BEVORDEREN EN GEÏNTEGREERDE STRATEGIEËN UIT TE STIPPELEN VOOR EEN HOLISTISCHER CULTUURBENADERING

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

IS VAN MENING dat op alle bestuursniveaus moet worden samengewerkt, waarbij een bijzondere rol is weggelegd voor de lokale en de regionale overheden, om het economisch en sociaal potentieel van de culturele en de creatieve sector ten volle te benutten; NEEMT in dit verband NOTA van de op 26 september

⁽¹⁾ Zoals vermeld in de conclusies van de Raad van 19 mei 2011.

⁽²⁾ Onverminderd de onderhandelingen over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees statistisch programma 2013-2017 (COM(2011) 928 final — doc. 5089/12) en de onderhandelingen over het meerjarig financieel kader 2014-2020.

⁽³⁾ Satellietrekeningen vormen een kader dat met de centrale rekeningen verbonden is, waarmee de aandacht kan worden gevestigd op een bepaald gebied of aspect van het economische en sociale leven in het kader van nationale rekeningen (<http://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=2385>).

2012 aangenomen Mededeling van de Commissie over „Steun aan culturele en creatieve sectoren ten behoeve van groei en banen in de EU” ⁽⁴⁾, waarin te dier zake een alomvattende strategie wordt uiteengezet;

WIJST op het belang van integratie van cultuur in andere openbare beleids- en besluitvormingsprocessen op Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau;

ONDERSTREEPT het belang van een grotere rol voor de relevante maatschappelijke actoren teneinde cultuurbeheer opener, participatiever, doeltreffender en samenhangender te maken;

VERZOekt DE LIDSTATEN:

- de *sectoroverschrijdende en interministeriële samenwerking* over culturele aangelegenheden te versterken en *gelaagde geïntegreerde strategieën* te ontwikkelen waarbij alle bestuursniveaus betrokken worden;
- lokale en regionale autoriteiten in het kader van het plaatselijke en regionale ontwikkelingsbeleid aan te moedigen om de culturele en de creatieve sector in hun *strategieën voor slimme specialisatie* ⁽⁵⁾ te integreren en daartoe een doeltreffend partnerschap tussen civiele samenleving, bedrijven en overheidsinstanties te vestigen;
- gemeenschappelijke ondernemingen tussen publieke en private belanghebbenden aan te moedigen om investeringen in de culturele en de creatieve sector een *duurzaam karakter* te geven en tegelijkertijd een betere mix van harde (infrastructuur) en zachte (menselijk kapitaal) investeringen te bevorderen;
- een *participatieve benadering van cultuurbelevingsvorming* te bevorderen door partnerschappen tussen openbare culturele instellingen en de civiele samenleving te versterken en middels passende dialoog en overleg de deelname van de civiele samenleving te stimuleren;

VERZOekt DE COMMISSIE:

- steun te blijven verlenen aan *samenwerking en uitwisseling van beste praktijken* tussen deskundigen uit de lidstaten, onder meer door middel van het stimuleren van de open coördinatie methode en een gestructureerde dialoog met de relevante groepen belanghebbenden;

⁽⁴⁾ 14256/12 (COM(2012) 537 final).

⁽⁵⁾ Strategieën voor slimme specialisatie zijn een instrument waarmee regio's en steden, op basis van hun eigen onderscheiden profiel, hun eigen sterke punten in kaart brengen en strategieën inzake economische en sociale insluiting ontwikkelen. Zij maken deel uit van de ex-antevoorwaarden die in het voorgestelde regelgevingskader voor het cohesiebeleid 2014-2020 opgenomen zijn. (Mededeling van de Commissie over „Bijdrage van het regionaal beleid aan de slimme groei in het kader van de Europa 2020-strategie” — COM(2010) 553 final — doc. 14679/10.)

— te blijven werken aan *sectoroverschrijdende samenwerking binnen de Commissie* teneinde het potentieel van de culturele en de creatieve sector ten volle te benutten om slimme groei, sociale cohesie en een interculturele dialoog in Europa te bevorderen en optimaal gebruik maken van de bestaande effectbeoordelingsprocedures om cultuur in alle relevante beleidsmaatregelen en acties van de Unie te integreren;

VERZOEKT DE COMMISSIE, DE LIDSTATEN EN TOEKOMSTIGE VOORZITTERSCHAPPEN, IN HET KADER VAN HUN RESPECTIEVE BEVOEGDHEDEN:

- waar passend, ten volle gebruik te maken van de huidige en toekomstige financieringsprogramma's op EU-niveau, mede op het gebied van onderzoek en innovatie ⁽¹⁾;
- samen te werken aan een tussentijdse evaluatie en aan het definitieve verslag van het *werkplan voor cultuur 2011-2014* en monitoringmethoden te ontwikkelen om de uitvoering ervan te toetsen;

— *informatie* over EU-beleid en -maatregelen met een rechtstreekse of onrechtstreekse invloed op culturele kwesties *regelmatig en vroegtijdig te delen*, hetgeen voor een doeltreffende Europese en nationale coördinatie moet zorgen; hier toe verzoekt hij de COMMISSIE aan het Comité culturele zaken verslag te doen van haar initiatieven ter zake, onder andere van die in haar jaarlijkse werkprogramma, en de TOEKOMSTIGE VOORZITTERSCHAPPEN om verslag te doen van de werkzaamheden van andere voorbereidende instanties van de Raad;

- uiterlijk eind 2013 *contactpunten aan te wijzen* voor het bundelen en coördineren van verkennende studies en onderzoek;
- *samen te werken* om erop toe te zien dat een vervolg wordt gegeven aan deze conclusies;

KOMT OVEREEN OM:

- in 2015 *de balans op te maken* van de uitvoering van deze conclusies ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Met deze conclusies wordt niet vooruitgelopen op de onderhandelingen over het meerjarig financieel kader 2014-2020.

⁽²⁾ Het opmaken van de balans kan betrekking hebben op: de verbeteringen bij vergelijkbare statistieken, de vorming van netwerken van uiterlijk in 2013 aan te wijzen contactpunten, en het functioneren van het delen van informatie over EU-beleid en -maatregelen die invloed hebben op cultuur. Deze lijst is niet uitputtend.